

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne poštne vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — Ogravnštvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, opazila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vsem p. t. naročnikom.

Upravni odbor „Narodne tiskarne“, kot lastnice „Slovenskega Naroda“, je sklenil v svojej seji 5. decembra t. l., da se bode pošiljanje „Slovenskega Naroda“ vsem onim naročnikom ustavilo, kateri naročnine naprej ne plačujejo za četrt leta (ali izjemoma en mesec), in sicer brez obzira na naročnika.

Dalje je upravni odbor sklenil, da, ako oni gg. delničarji, ki imajo na svoje akcije še doplačati, tega ne storijo s popolno doplačo in s 6% obresti vred v teku 4 tednov od tega prvega poziva, bodo te nedoplačane akcije izbrisale se iz delniške knjige, resp. uničile se in po §. 8. post. pravil zapade vplačani del delniškemu društvu.

V Ljubljani 9. dec. 1875.

Za upravni odbor:

Dr. K. Ahačič,
predsednik.

Posvetovanje o državnem proračunu v poslanskej zbornici.

Z Dunaja, 8. decembra. [Izv. dop.]

Generalna debata o državnem proračunu za l. 1876 se je sinoči, ko se je uže polnoč bližala, po dvodnevem govorjenju končala. Govorilo je 26 poslancev, 13 ustavovernih, mej katerimi pa je vpisani govornik dr. Foregger samo izrekel, da se zaradi pozne ure besede hoče zdržati in 13 poslancev od opozicije na desnej. Mej vsemi 26 govorniki pa se je samo eden našel, ki je tako odločni mameluk, in ta mož je penzionirani dvorni svetovalec Scharschmid, da je hvalil ministerstvo in

hotel dokazati, da boljše, ko ta vlada, bi ne mogla nobena ravnati. Sicer pa so celo vsi govorniki vladne stranke in skrajne levice obsojevali sedanje finančno gospodarstvo in nekateri bankerot prerokovali, če se ne krene na drug pot.

„Wir alle sind verkracht!“ je melanholično klical nižje-avstrijski poslanec Wedl, nemški ustavoverec od glave do noge, in v tem smislu so govorili vsi njegovi tovariši. Zares opoziciji bi v taci okoliščinah ne trebalo družega, nego navesti razne izreke zastopnikov centralistične stranke.

Ljubljanski dr. Schaffer, ki je tudi hotel svetu pokazati, da kaj razumé o finančnih stvareh, izračunal je deficit od 100 milijonov gold. Ker je mož znal za tako veliko pomanjkanje v državni kasi, zakaj nij v delegacijah se bolj varčnega skazal, ampak ponižno in pohlevno, kakor se pač spodobi zastopniku ljubljanskih birokratov, z vlado glasoval za one milijone goldinarjev, ki se bodo izdavale za nove kanone itd. Prav naivno pa je bilo od dr. Schafferja, ko je opozicijo proseč, jej na srce govoril, naj vsaj zdaj se združi z vlado in z ustavoverci, ko je država v takem finančnem propadu. Zdaj bi se morale vse moči združiti. No se vé da, v nevarnosti, kadar sega voda do grla vladajočej stranki, bijej naj priskočili zatirani narodi, da se ta vladni sistem še dalje ohrani? Kdo se smeje? — Velik politikar je pač vaš ljubljanski poslanec!

Opozicija je tedaj imela prav ugoden položaj. Kazati jej je bilo samo na splošni propad gospodarstvenih razmer v celem državi, na pešanje trgovine in obrta, na ubožanje v mestih in na deželi in kot nasledek na nemoč davkoplačevalcev, tako da se je bati še večjega nereda v državnih financah. Slabo to stanje dežel in narodov, tedaj cele

države pa je — govorili so — v prvi vrsti zakrivil in še zakrivilja sedanji politični sistem in njega izvršujoči možje. V teh glavnih potezah so govorniki opozicije v več ali manj ostrih besedah obsojevali ne samo centralizem, ampak tudi osebo, katere so se nezmožne kazale, da bi v okom prišle gospodarskim homatijam, dežele in nenemške narode pak vznemirjujejo.

Poljski klub je bil izvolil za svojega govornika Dunajevskega, profesorja v Lvovu, da govori o slabem narodnem gospodarstvu vlade, kneza Čartorýskega pak, da posvetuje politično stran. Dunajevski je ena onih akademičnih figur, katerim je kaka lepa fraza, če je prav prazna in puhla, prvo v besedovanju. Popolnem nepraktični v javnem, zlasti v političnem življenju, katero v sedanjem času zahteva trdne, odločne značaje, vijo se in sučejo in se sladkarijo na vse strani, le da bi nikogar neprijetno ne zadeli. Končno se tsemu polomožu tudi nasprotniki javno zahvaljujejo, ter ga slavijo kot elegantnega akademičnega govornika, za hrbtom pa se mu prav pošteno smijajo. Vse drugače knez Čartorýsky. On je z bistro in dovolj krepko besedo centralizem in vlado storil odgovorne za propad Avstrije.

Poslanec Herman je dokazal nevarnosti za Avstrijo, če ne krene kmalu na drug pot v celem državnej upravi, ter razvil, kako bi se naj izvršil federalistični program.

Dr. Vošnjak je v obširnem govoru razložil slabo gospodarsko stanje kmetijskega prebivalstva zlasti na Slovenskem, potem pa ostro bičal vladno postopanje proti avstrijskim Slovanom v obče in posebe proti Slovencem. Dokazal je, da za Slovane v Avstriji nij niti narodne ravnopravnosti v uradih in učilnicah, niti tiskovne svobode in

Listek.

Tako zdaj ljubijo!

(Povest, iz ruskega prevel Žanov.)

III.

(Konec.)

„Zdaj je pa naloga gotova,“ reče Kornelij, ter se vsede na divan.

„Gotova? No bog pomagaj! zdaj pa grem. Ne, veste, malo še povasujem pri vas, sem tako vesela. Povejte, zakaj se mi zdi tako prijetno?“

„Ne vem.“

„Jaz pa vem. Zato, ker ste vi tako dober človek, in jaz vas ljubim.“

„Vi mene ljubite?“

„Se vé da! in zelo ljubim . . .“

Ana gre k Korneliju, on objame nje stan z roko in strastno jo pogleduje v oči.

„Kaj me tako gledate?“

„Nič ne, Ančika, spominjam se svoje sestre, kako ti je podobna! . . . Ljubim te, kakor sestro.“

„Dobri Kornelij!“ in ona ga poljubi . . .

Silni resk jih zbudi iz pozabljenja. Kazalo stoji na treh; na podu leži razbita posoda s cvetlico; veter je bil potegnil v okno, potresel cvetlico in prekucnil jo s posodo vred na tla.

„Ah moja roža, moja uboga roža!“ zakriči Ana in se nagne k cvetu. A roža je proč za zmirom, prevržena od hudega vetra, je pala na tla, polomila so se jej peresa in izruvana leži v prahu.

Ana sede na tla in zaplaka!

„Dosti je joka,“ reče Kornelij, „čas ti je, da greš domov, in meni, da odidem, vedi, ura je uže tri.“

„Ura tri! . . . Kaj se dela z menoj!“

. . . Glava me boli . . . slabo mi je . . . jezila bi se nad vami, ko bi se nad vami mogla . . . Ne vodite me samo za nos; meni je mar, kaj reče svet, in zdaj se bojim vsega . . . Nekako strašno mi je . . . Oj če mati prenočijo pri teti! . . . Ne pridite pojutrašnjem v vrt . . . hudo mi je, kadar vas pogledam, zdravi bodite! . . .“

Ko odide Ana na ulico, stopi Stecko mej hišine duri, pogleda za obledelo devo in se zasmaja v pest.

Ana je prišla sama domov in tesno jej je bilo pri srci! . . .

Tretjega dne se vendar prikaže Kornelij v pojezuitski vrt in pripoveduje Ani, kako je hodil na kmete in kako dobro se je tam zabaval. Ana mu pravi, da jih je ona doma vnespokočila, da so uže hoteli iti prašat v učilišče, preverila jih je pa, da je v vrtu ključke zgubila, ter jih dolgo iskala.

niti nepristranskega pravosodstva. Ljubljansko državno pravdnštvo dobiva svoje zaslužene udarce, teh vsaj ne bode konfiskovalo. Govornik je omenil tudi jugoslovanskega vstanka in energično odvrčal poslanca dunajske trgovinske zbornice, znanega liferanta za vojno Skeneta, ki je od vlade sahteval, naj ne pusti vstašev in vstaških vodjev po avstrijskih tleh postopati. Dr. Vošnjakov govor je bil na desni strani zbornice z veliko pohvalo sprejet. (Celi govor prinesemo kakor uže včeraj rečeno po stenografskih sporočilih. Ur.)

Od Moravanov sta govorila dr. Pražak v državnopravnem in gospodarskem, dr. Kusy pa v narodnem oziru. Novi tirolski poslanec Zalinger je malo preveč fanatično klerikalno stališče zagovarjal; v tem smislu sta se tudi dr. Oelz iz Predarlškega in dekan Pfügl iz gornje Avstrije oglasila.

Finančni minister Depretis, tako obsojen od vseh strani, celo od lastne stranke, moral je imeti res dosta poguma, da je proti tem pesimističnim izjavam se upal zavzemati optimistično stališče. Odbila je uže 10. ura zvečer, ko je poprijel besedo Depretis. Govoril je poldrugo uro, skušal je na vsak način z raznimi številkami dokazati, da nij še tako slabo v Avstriji, kakor se je trdilo. Izrekel je svojo polno prepričanje, da se bode kmalu vse na bolje obrnilo, a s svojim besedovanjem nikogar nij uveril. Svojo jezo pak je razlil nad poslancem Plenerjem, sinom nekdanjega trgovinskega ministra. Plener je namreč Depretisu očital bil, da on (Depretis) o finančnih rečeh malo ali nič ne razume. Vsled tega je minister Depretis osobno napadal Plenerja, kar je v zbornici napravilo neugoden vtis. A Plener nij mož, da bi se dal ustraševati. Vzdignil se je in izreče svoje popolno zaničevanje („Verachtung“) ministru Depretisu, „kateri mora, po izreku Plenerja, se sam le od osebnih razlogov dati voditi, ker drugim take motive podtika.“ — Velik hrup in oho-klici v sredini mej mameluki. A večina zbornice je pripoznala, da je Depretis sam zakrivil tak škandal, ki se dosedaj še nij pripetil v avstrijskem državnem zboru. V silnej razburjenosti se seja — bilo je uže blizu polnoči — od predsednika sklene.

V prihodnji seji se začne generalna

debata, katera se utegne do praznikov raztegniti.

Iz Dunaja 9. decembra [Izv. dop.]

Vse govorjenje v poslaniških krogih se te dni suče okoli vam uže znanega škandala mej poslancem Plenerjem in finančnim ministrom Depretisom. Ustavoverna stranka je nejevoljna na Plenerja, jezi se nad Depretisom, da je ta neljubi prizor bil provociral, najbolj pa se boji hudih nasledkov z celi sistem. Može čutijo, da se bližajo koncu svojega vladanja. Vsled tega se dolže mej soboj, stranka ministre, da so le ti sami krivi, ako padejo, ministri pa stranki očitajo, da jih je ona podkopala. **Ministerska kriza je gotova**; razne kombinacije se slišijo.

Grof Hohenwartovo ime se zopet pogostem čuje, a tudi v ustavovernih krogih se ne izgovarja več z onim sovraštvom in strahom, kakor še pred letom. Prebivalstvo v vedno hujših stiskah pa celo želi, da se skoro godi sprememba in kar najbolj zaznamuje, tako imenovano javno mnenje, vidi zdaj v Hohenwartu moža, kateri bi mogel Avstrijo rešiti pred magjarskimi pretenzijami. Zraven Hohenwarta imenuje se baron Kellersberg. Ministerstvo Hohenwart-Kellersberg vendar nij lahko mogoče, kajti slednji se je dozdej kazal kot prehudega centralista. Državni zbor bode le še državni proračun potrdil, potem gre na praznike. Ministerstvo namerava, sesijo državnega zbora koncem februarja skleniti, da se delegacije meseca marca skličejo. A mogoče in skoro verjetno, da dela ministerstvo račun brez krčmarja in da se v kratkem času prerežejo niti življenja celemu sistemu, da se razpusti državni zbor ter se nove volitve uže vrše pod drugimi možmi, nego kateri sedaj zasedajo ministerske stole.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 10. decembra.

Dr. Fischhof v „Neue Freie Presse“ proglašja zopet poziv na državni zbor, naj odločno terja zmanjšanje vojske. Zanimive so njegove besede, ki veljajo tudi nam v naših narodnih borbah. Fischhof piše: „Učimo se od trdnih Angležev, kako se z vstajnostjo nazadnje prodre, da nas morajo uslišati. Četrto stoletje je boril se Wilberforce za

osvobojenje sužnjev, dve desetletji O'Connell za osvobojenje katolikov. Skoro deset let je trebalo, da je Cobden od svojih protivnikov cenó kruh priboril za angleško ljudstvo. Smelost je mnogo, premišljenost pa vztrajnost sta več. Boj je dolžnost.

Ogerski minister je predložil zborna postavo, ki mu dovoljuje, rentno posojilo 80 milijonov na posodbo vzeti.

Vznesenja države.

Ruski car je pri Jurjevem prazniku napil cesarju avstrijskemu in nemškemu. Rekel je, da zveza treh cesarjev obstoji za ohranjenje miru in reda. Nadvojvoda Albrecht se mu je zahvalil v imenu obeh cesarjev.

Novo **grško** ministerstvo se resno posvetuje, kako položje ima zavzeti Grčija sedaj nasproti Turčiji. Komonduros sili na to, da se vojska za akcijo pripravi. Govori se o dogovoru s Srbijo, Črno goro in Grško. Iz Belgrada je bil došel v Atene stari kapitan srbski, znan iz krimske vojske, lesenonogi Vlakovič.

Iz **Cetinja** se poroča, da so Turki prijeli in zaprli g. Stillmana, dopisnika „Times“, ko si je hotel Podgorico ogledati. S težavo se je izprosil iz njih rok.

Amerikanski kongres je sešel se 6. decembra. Vojni minister ima 41 milijonov dolarjev razhod. Torej tudi v Ameriki mnogo za vojsko gre.

Dopisi.

Iz Dunaja 5. dec. [Izv. dop.] Čitate št. 1410 dunajskega časopisa „Deutsche Zeitung“, ki je znan sé svojim na Prusko škilečim programom, a ki pak v poslednjem času moleduje in berači za podporo od avstrijskega ministerstva, studilo se mi je konjekturalno razpravljanje o vprašanju jugoslovanskem radi neizmerne zvijačnosti ovega uvodnega članka z napisom: „eine bosnische Deputation“. Deputacija vstašev bosniških namerava baje priti na Dunaj, ter prositi za pomoč in podporo uboge, pod turškim nasilstvom zdihujoče raje. Članek zatrjuje, da je ta vest popolnem „glaubwürdig“, akoravno je iz vira, ki mu nij dosta verovati, iz vira slovanskega. Ko je po našem Hubmajerju brenil, fantazira ta uvodni članek, da turške oblasti resno upeljujejo reforme, ki naj bi rajo pomirile, ter da je Bosna skoro popolnem pomirjena, kar je baje uže vspeh treh cesarskih vlastij, pristavi še, da tako sodbo izreka od daleko, torej nepoznajoč istinitih razmer.

Prosila je Kornelija, da naj jo nikoli ne spremlja, kajti vsi ljudje gledajo na nju.

Sicer je Kornelij še hodil ob dvanajstih v pojezuitski vrt, a vendar ne z Ano vstric, se nij zgovarjal z njo in ona se nij več prostodušno smejala, ko ga je srečala, ampak zarudečela je in oči potopila k tlam.

Mej tem dobi Kornelij od svojega očeta sledeče pismo:

„Ljubeznjivi sin moj, Kornelij!

Spešim ti pisati, da se zastonj ne trudiš, ampak stopiš v redno življenje. Naš sošed, gospod Beljski, pride v Lvov; hoče se pogovoriti s toboj radi svoje hčere, tvoje neveste. Ko bo prvokrat saninec, prideta; a ne mudi se, posebno ker se mudi. Jaz sem zato, da se vi dva tam poročita, in dam vama svoj roditeljski blagoslov. Trudi se, po zmožnosti biti koristen očetnjavi; to želi ljubeči te oče

Bronislav.“

Kornelij je z veseljem prečital pismo in trdil, da oče nikdar nijso pisali tako umno, razun kadar so poslali groše.

Pride zima, večeri postanejo dolgi; sneg zapade. Kornelij čaka od dne do dne neveste in od dolzega časa žvižga kak marš, — kar stopi enkrat v sobo Ana, ne spregovori besede, ihti se, vrže se mu okoli vratu. To je prvokrat, ki je prišla Ana k Korneliju zvečer.

„Ana, Ana! Kaj je s toboj? kaj to pomeni?“

„Rešite me,“ šepa ona, v obupanji se metaje v vse strani, „rešite me . . . jaz nesrečna! . . .“

„Kaj je pa s toboj? govori vsaj . . .“

„Oče in mati sta šla od doma in jaz sem priletela k vam, da vam vse razložim, kako sta me spraševala, kako so me strašno gledali oče . . . Jaz nijsem povedala nič-

sar, klela sem . . . greh je, klela sem zastonj . . .“

„Jaz nič ne razumem . . .“

„Ti ne razumeš?! . . . Poslušaj . . . jaz . . . jaz . . . ali razumeš? . . . da . . . vsi zapazujejo to . . . klela sem, da sem nedolžna! Mati so jokali, oče se togotili . . . rekli so . . .“ A solze zadušijo glas ubogi deklici.

„Kaj pa čem jaz narediti? reče Kornelij, — je ena šmentana reč! . . . Žal mi je za-te Ana, malo si se pošalila, a zdaj imaš tukaj nadlogo. No, kdo bi se bil mogel nadejati! . . . Kdo bi bil mislil, da tak otrok . . .“

Kornelij začne hoditi po sobi, in dolgo bi bil tako hodil brez vsake koristi za Ano; — ker je uže praktično dognano od mnogih učenih mož, da podobno merjenje stopinj nič ne koristi, — ko bi ta čas ne bil prišel Stecko s pismom v roci.

Po tem za njega precej povoljnem razpravljanju pak se zopet utopi v resna, jako resna premišljevanja. Vsakej agitaciji je mogoče, da prouzroči vrenje vroče jugoslovanske krvi, da pridejo do krmila najdivjše strasti; da se bodo mej neturškimi Slovani vedno nabajali pripravni „rovarji“, (Schürer) to bi končno baš tako malo občudovali, kakor če se Evropa poplavi s proklamacijami in z nekoliko ducenti deputacij, kaj enacega bi bilo vendar na avstrijskih tleh premisleka vredno. (Le poslušajte farizeja. Pis.) Le v tem je objavljenje v našem večernem listu pogovora vredno, ker ono naznanja, da se odpošlje deputacija na cesarja Avstrije, in ker je takova deputacija mogoča le od one strani bosniških kristijanov, ki so neprijatelji proti vstaji in kojih mirno vedenje nasproti Turkom se je v turških poročilih tolikokrat hvalilo a v slovanskih bilo preklinjano. Dalje pripoveduje, da so pri početku vstaje vibrale hrvatske zastave, ter da se je klicalo „živijo kralj hrvatski“, „živel cesar avstrijski!“, ko se je upor vnel. Potem, da se je vzbudil pogum mej grškimi katoličani, osobito mej Črnogorci Krivošijanci, Srbi itd. itd. A potem stavi vprašanje: „Odkod se je torej upor razširil? Nihče drugi, kot (se ve da) duhovenstvo. (!!)“

Ta članek še posebe izliva svoj žolč na francoske frančiškane, ki so v južnih samostanih, ter kalkulira, če bi ne bilo mogoče, da je francoska vlada hotela razširjati seme upora z namenom, da bi razdvojila kabinet avstrijski in ruski, da bi laglje v luži ribarila.

A kar celo hinavstvo in ovaduhovanje presega, sledi sedaj. Najverjetnejše je, misli ta nemški politikar, da je agitacija prišla od — avstrijskih mej. Večina rimskega duhovenstva bila je dresirana v Avstriji, ter se da voditi od škofa Strossmajerja! Veliko-hrvatska prizadevanja slednjega niso več prikrita; senj, specijalni papež postati v ilirskem kraljestvu, mu je uže dolgo let pred očmi, narekoval mu je vse politične korake, in tolmači njegov upor proti infalibiliteti rimskega generalnega papeža. Da je on (škof Strossmajer) autor brošure za osvojenje Bosne s Hrvatsko, ter da je mnogo žrtvoval za vstajo. (Da omenjene brošure nij spisal škof Strossmajer, je konstatirano. „Warrensova Wochenschrift“ št. 49. meni,

da jo je spisal nemilega spomina general Wagner. Nam je sicer malo težko bilo domnevati kaj takega o Wagnerju, a Warrensov list je poročal to vest iz najgetovejšega vira.) Domišlja se si še ta uvodni članek, da s to komedijo hoče Strossmajer najbrž vplivati na Rodičevo stranko, ki ima še mnogo vpliva na avstrijsko politiko, ali ga je pa k temu nagnila vest o intervenciji velevladstij. Sedaj pa pride ta konjekturalni politikar židovske nemške baže do tega, da sicer ne ve, ali bode presvitli cesar deputacijo sprejel, ter izraža upanje, da bi jo za gctovo spodil, kakor takrat, ko se mu je na potovanju v Dalmaciji hotela bosniška deputacija predstaviti, ter ga pokroviteljstva prositi, kojeg je pak vrata pokazal! To je uže res največji škandal, da si nemšk časnikar dovoljuje o našem vladarju kaj enacega izreči, kot je tu izrazil. Celo presvitlemu vladarju hoče zapovedovati! Kaj bi se vam bilo zgodilo v Ljubljani, če bi hoteli kaj enacega o cesarju pisati. Na konci tega članka se ve da se mora še počem družem udrihati! „Svoboda, pravica, blagostanje — doživeli smo to v Avstriji, bile so od narodnih fanatikov teptane, ošabno odbite, ker niso bile ničesa tem neomikanem, napram njihovej vladateljnosti. V veliko večje meri še kot na Čehih, se bode ta žalostna skušnja obistinila na turških Slovanih. Črez zimo pak naj Evropa pod pokroviteljstvom treh milijonov in še več bajonetov mirno prespi, a mi se bojimo, da jo bode spomladi izbudil strel kanonov.“ Tako oni list.

Iz Ogerskega 8. dec. [Izv. dop.] Največja izguba, ki jo Ogerska po sedanjem colnem ugovoru z Avstrijo trpi ima svoj uzrok v užitninskem zakonarstvu Avstrije. Cuker, piva, žganje, špirit, in kar je še več družih z užitnino obdavkanih proizvodov, ne plačuje v Avstriji tolikega davka kolikor na Ogerskem, in še ta davke se avstrijskim tvorničarjem iz državne blagajne povrne, če izkažejo, da so svoj proizvod v inozemstvo izvozili, in avstrijsko davkarstvo smatra tudi Ogersko kot inozemstvo. Avstrijskim tvorničarjem povračala se je dakle, in se še povračuje užitnina za svoje na Ogersko izvožene izdelke. Avstrija ima iz tega to korist, da se mnogo njenih izdelkov na Ogerskem troši, Ogerska pa ima to škodo, da tuji neobdavkani

proizvodi domače obdavkane iz kupčije od-rivajo. Izgubo imajo ogerski tvorničari, ker tujo konkurenco z lastno škodo premagovati morajo in škodo ima državna blagajna, ker vsled omanjajočega proizvajanja domačih užitninskih izdelkov razmerno malo užitnine v njo prihaja.

Iz Tiszovega odgovora na interpelacijo Horanskega v zadevi odpovedi colnega ugovora, se ne more jasno rasoditi, ali je Tisza za posebno ogersko colnišče, ali ne? Njegov odgovor bi se dal v to-le misel stisniti: Ogerska bo svoje meje v tem slučaju zaprla, če Avstrija v njene zahteve privolila ne bo. Kaki so ti zahtevi?

V časopisih je bilo brati, da je Ogerska te svoje zahteve uže formulirala in jih tudi uže avstrijskej vladi kot tisti temelj predložila, na katerem naj bi se revizija carin. ugovora obravnavala. Avstrijska vlada je baje prvo ogersko formulacijo zavrgla, in vsled tega je ogerska vlada drugo formulacijo predložila. Ali bo ta kot obostrano stališče obveljala, pa še tudi nij gotovo. Kaj ogerski zahtevi vse zadržavajo, to je za veliko občinstvo denes še skrivnost, katera se pa za dalje časa ne bo občuvati mogla. Ena ali druga beseda bo tečajem obravnav vendar skozi ključanico ali skozi okno v svet zletela, in iz ene važne besede se lahko celo načelo izve.

Državni kredit se je Ogerskej, bog si ga vedi iz katerih razlogov, zopet zasmehljaj, pa bržčas samo za nekoliko trenutkov. Ogerska namerjava naime vsa svoja dose-danja drž. posojila v eno zgromaditi (unificirati), ravno kakor je tudi Avstrija pred nekolikimi leti vse svoje razne dolgove v en veliki državni dolg zgromadila. Amortizacija dolžne glavnice se bo odpravila, obresti pa v enostavno denarno rento preustvarili. Iz ujedinenja ogerskih posojil sta ipak dva posojila izvzeta, naime lotterijsko posojilo, in železnično, ki je na annuitete, ker se ta dva z drugimi posojili ujediniti ne dasta. Izvedbo ujedinenja bodo baje prve bankirske hiše na Dunaji, v Berlinu in Frankfurtu prevzele. Te bankirske hiše bodo pokupile po evropskih borzah kolikor največ mogoče obveznic ogerskih državnih posojil, najmanj do 300 milijonov goldinarjev. To pokupljene obveznice bodo njihovo po sojilo Ogerskej. Ogerski financ-minister bode potem na mesto starih držav-

„Od koga?“ vpraša Kornelij.

„Od plemenitih Beljskih, nek človek ga je prinesel.“

„Ali so prišli?“

Pravijo, prišli so; pismo je prinesel, veste, sluga Trofim, je dejal, da so ostali pri Žoržu. — Nato je Stecko odšel. Kornelij prečita pismo in se globoko zamisli. Ana gleda skoz solze nanj; polagoma zado-biva njegovo lice podobo pokoja in zadovoljnosti; roki stegne, ter poljubi Ano, rekoč:

„Ne jokaj, vse bo dobro: ta mesec se oženim, in ti prideš k meni služiti za hišino.“

„Ah, kaj govorite! Oče in mati me ne dajo služiti za hišino; pri nas imamo lepo hišo, vrt, premoženje in samo me imajo. Mati so dejali, da bo vse tvoje. Vi ste pa rekli, da se oženite; s kom se pa oženite?“

„Moja nevesta je prišla zdaj sem, nij lepa, a zato je pa bolj bogata.“

„Aj, tak boste vi živeli z drugo, kaj bo pa z Ano? ...“

„In Ana dobi družega.“

„O ne, jaz samo vas ljubim, in to sem uže davno menila, a bala sem se vam povedati; zdaj vam rečem odkritosrčno, da vas samo ljubim, da brez vas ne morem živeti na svetu! ...“

„Kaj pa počnete, ko se črez mesec oženim?“

„Umrjem! ...“

Kornelij se zahohota s takim smehom, da Ano strah spreleti. Gledala je na-nj, kakor brezumna; blede je kakor platno, srce jej poka boleti. Kornelij se še smija, Ana pa vzame svoj klobuček na glavo in vsa zmešana odide iz sobe.

IV.

Kako se li konča naša povest? Začetek in osnivanje jej je tako zdaj navadno, tako

lahko in veselo, in konec tudi navaden — a tak žalosten! ...

Dne 15. februarja je divjala huda zima. Saninec je bil dober, a ljudje so se skrivali pred mrazom po zakurjenih izbah. Le večer so se oživile ulice, ker eden je hitel na bal, drugi na maškerado in tretji na drugo veselico.

Pred cerkev sv. Ane priplove deset lep-pih sani; pred dvojimi so vpreženi po štirje konji. Na teh sedijo Kornelij Slaski in Olimpija Beljska, — in črez pol ure poroči mladi par postaren duhoven in ju sklene s svetim zakonom. Po poroki pa odidejo vsi k Žoržu, obhajajo ženitovanje in plešejo celo noč na veselje Korneliju.

Drugi dan zjutraj zagledata dva dni-narja, grede mimo Palčinskega jerina, kosek šokoladne obleke pri kraji globine. Eden gre tje in izvleče iz vode — truplo deve ... To je bila Ana. ...

Tako zdaj ljubijo! ...

nih obveznic izdal nove obveznice ogerskega zedinjenega državnega dolga, in da bode za nje tem laglje kupca našel bo ustanovljeno, da se bode rentna v zlatu plačala, kar je gotovo zapeljivo vabilo. Načrt te kreditne operacije nij slab. Kdor je pa izveden v teh rečeh, ve, kako lahko se tečajem izvedenja cela stvar pomešati more.

Domače stvari.

— (Čitalnica v Kamniku) napravlja 12. dec. besedo z igro ob 8. uri zvečer.

— (Shod ljubljanskih delavcev.)

Zadnji ponedeljek zvečer udeležilo se je čez 100 ljubljanskih delavcev shoda v pivarni na št. Peterskem predmestju. Prvi je nastopil g. Pirec, kateri je v jedrnatem govoru posebno žalostno stanje delavcev naslikal, navajal uzroke in stavil predloge kako bi se temu pomagalo. Posebno priporoča delavski bureau v Ljubljani. Potem naglašja, naj delavci terjajo in prosijo, ker časi se morajo izpreobrniti, tako da bode tudi delavec slobodnejši in srečnejši. Tudi o ljubljanskej kaznilnici je govoril ter mislil da je tam tudi uzrok slabega delavskega stanja ker tam, pravi, so najhujši hudodelniki dobro oskrbljeni, delajo malo živijo dobro, a nepopoljšani ven pridejo. Končno pripoveduje in glosira izjavo necega visokega gospoda, kateri se je izrazil, da delavcu nij ničesar drugega potreba, nego 7 kr. na dan, da s tem lahko živi. Nastopilo je še več drugih govornikov a vsi so jednako ostro grajali zanemarjanje delavskega stana v onih krogih, katerih dolžnost bi bila skrbeti za industrijo in obrt. Vsi dosedaj imenovani govorniki so govorili jako slabo — nemščino. Potem nastopi g. Regali ter slovenski ponavljal istinosti besedij predgovornikov ter osvetil še nekoliko po svoje žalostno stanje obrtnikov in delavcev in stavil predlog, da se napravi prošnja na ministerstvo, naj odpravi dela v kaznilnici in na ljubljanskem gradu. g. Ambrožič odobrava nasvete predgovornikov, in razvija zakaj bi to mnogo koristilo tudi v političnem stanju posebno na Slovenskem. Prdsednik ga ustavi ter prosi naj političnih stvari ne meša ter ostane pri dnevnem redu. Govornik meni: nijsem mislil politizirati, a vendar reči moram da v sedanjej dobi se mora tudi vsak delavec za politiko zmeniti. Končno pravi, da naj vsak po svojej moči skrbi, da se izrečena želja uresniči, ter prosi obrtnike naj delajo za pravično stvar in ne samo obrtniki, temuč vsi Slovenci bodo gotovo delali na to. V zadevi tretje točke nemreč v postavi o shodih obrnili se bodo na slovenskega državnega poslanca gosp. V. Pfeiferja, da on to stvar doseže.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicne in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i nadubo, bolezni v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, žumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje, nego dojninino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pra-

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

vega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-smart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osov, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo št. 73.670.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Frešlo je uže sedem mesecev, od ar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih i čustvenih bolečin, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zaprečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalesscière prišel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku V.še tečne in okusne Revalesscière popo nem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to p. imerno prav cer. o in okusno hrano, kot najboljši prip. ček, ter ostanem Vaš udani

Gabriel Teschner.

služatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujšanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celem životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženji čutni, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopnje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolezni zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalesscière in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalesscière zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem mojo društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvaležnosti in popolnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omočici in tiščanji v prsih.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenju, nespanju in hujšanju.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V plehaših pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah in tabletah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja d. najaka hiša na vse kraje po poštnih akakznicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnoacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Andreviču. (278)

Dunajska borza 10. decembra.

Enotni drž. dolg v bankovcih	69	gl.	36	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73		45	
1860 drž. posojilo	111		80	
Akcije narodne banke	924		—	
Kreditne akcije	205		70	
London	113		80	
Napol.	9		10 1/2	
C. k. cekini	5		23	
Srebro	105		50	

Št. 16598.

(419—3)

Razglas.

V splošno natančno spolnovanje se nasledne točke magistratnega ukaza od 22. novembra 1852 št. 5662, ki se tičejo mestne snažnosti na novi razglasijo z pristavkom, da se bodo dotični prestopki brez obzira v denarji kaznovali.

Hišniki ali hišni oskrbniki morajo brez posebnega ukaza, sneg takoj ko zapade vsako jutro, in sicer do konca januarja do sedmih in od februarja naprej do pol sedmih, naj je že prej ta dan ali pa čez noč zapadel, ob svojih hišah in ob drugem tik ulic ležečem posestvu tako na široko, da zamoreta dva človeka vstric iti, proti sredi ulic odmetati, in tako pomesti, da je pot čedna, in da se brez nevarnosti po nje hoditi zamore. Ravno tako morajo hišniki in hišni oskrbniki skrbeti, da o pozelepici led pred hišami o določenih urah na zgoraj omenjeni način nasekajo in na sredo ulic zmečejo, prestor pa, da bi se komu kaka nesreča ne pripetila z peskom, zemljo ali pa z žaganjem potresejo.

Če bi pa pozelepica kaki drugi čas čez dan nastala, se bo dalo z bobnom naznati, da imajo gospodarji led spred svojih

hiš in svojega tik ulic ležečega posestva kakor je zgoraj omenjeno posnažiti.

Prepovedano pa je sneg iz hiš in dvorišev na ulice in prostore mesta ali predmestji izmetovati.

Sneg mora hišni gospodar koj v voda ali pa na kaki drugi pripravi kraj zvonaj mesta in predmestji izpeljati. Ravno to se mora s snegom zgoditi ki z streh zdrži ali se ogrebe.

Mestni magistrat v Ljubljani,

29. novembra 1875.

Za Miklavža in božiča
Na veselnost otročiča
Lepe igrače jaz ponujam,
Ker se

„Andrej Schreyer“

imenujam.

Punce, oblečene in samo v srajci,
Tudi take, ki vpijejo: mama in papa,
Živali z repetnicami, posebno lepi zajci,
Ognjišča in kuhinje iz črnega pleha.
Konje in krave, pesi in osle
Slone pa kače in druge zverine,
Mačke in tigre, leve in kozle,
Ptice in paze, najlepš' peteline,
Rogove za lovce, gosle, kitare,
Čake in sablje, flinte in bobne
Trompete in flavte, in druge piščare,
Orgelce in harmonike, velike in drobne,
Jaslice, gledišča in stole za otroke,
Zeleznice z masino in naslikanim vozom,
Arhe Noeta in vozove za pelat na roke,
Prodajalnice z blagom v prahu in kosam,
Postelje in zibelke, kostnje in skrine,
Bukvice s podobam, smešne in verne,
Leteci angelji in tisoč drugih reči,
Zgornji, gospodom posebno priporoči.

(422—2)

Lekarna Piccoli.

„K angelju“

v Ljubljani.

Aparati za samo-briganje,
pasovi za počene, uretralne in
materične brizgje.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepí dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Esprit de Cologne triple surfins de Paris, 1 flacon 20 kr.

Esprit dto. de Reseda flacon 80 kr.

Esprit dto. de Ylang-Ylang flacon 80 kr.

Eliksir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Franz-ove esence za življenje. Gotovo in skušeno sredstvo proti večini boleznij. Velika poraba je najboljšje spričevalo. Vsaka gospodinja bode tako zdravilo pri hiši imela. Cena steklenice z navodom, kako se rabi 10 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborna sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Špeciálno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepotičjem in lepotičnim sredstvom, katera so čisto škodljiva. 1 steklenica 1 gold. (132—152)

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštnemu povzetju.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.